

OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY NA TERENIE GMINY JEZIORZANY za 2018 r.

W 2018 r. Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawowany jest przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie art. 4 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019 r., poz. 59), ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2018 r., poz. 1152, z późn. zm.) i rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294). Jakość wody przeznaczonej do spożycia powinna odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294). Zakres badań obejmuje badania mikrobiologiczne, fizykochemiczne, organoleptyczne oraz badania stężeń substancji promieniotwórczych.

Badania jakości wody do spożycia wykonują laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub inne laboratoria o udokumentowanym systemie jakości badań zatwierdzonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, stosownie do ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Podstawą zapewnienia konsumentom bezpiecznej wody do spożycia stanowią zarówno badania wykonywane przez producentów wody w ramach kontroli wewnętrznej, jak i badania realizowane w ramach nadzoru organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W 2018 r. producenci wody z terenu powiatu lubartowskiego prowadzili badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej na podstawie uzgodnionych z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Lubartowie harmonogramów pobierania próbek wody, zgodnie z częstotliwością i zakresem określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lubartowie na podstawie art. 4 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019 r., poz. 59) i § 23 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) **dokonał obszarowej oceny jakości wody na terenie Gminy Jeziorzany oraz szacowania elementów ryzyka zdrowotnego konsumentów.**

1. W 2018 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lubartowie obejmował nadzorem sanitarnym 2 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie Gminy Jeziorzany:
 - wodociąg zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Krępie,
 - wodociąg zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Walentynowie.

Ponadto 47 osób zamieszkałe na terenie Gminy Jeziorzany w 2018 r. korzystały z wody z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia z Anielówki, Gmina Michów – za jakość dostarczanej wody odpowiedzialna jest Gmina Michów - woda spełnia wymagania rozporządzenia..

2. Liczba mieszkańców Gminy Jeziorzany – stan na 31.12.2018 r. wynosi 2864 osoby, liczba osób korzystających z wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia wynosi 2842, co stanowi, że 99,23% ludności zamieszkałej na terenie Gminy Jeziorzany korzysta z wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia.

3. Jednostką organizacyjną odpowiedzialną za jakość dostarczanej wody z w/w wodociągów w 2018 r. była Gmina Jeziorzany.

4. Informacje na temat jakości wody w 2018 r. z w/w wodociągów przedstawia poniższa tabela:

Nazwa wodociągu	Produkcja wody w [m ³ /d]	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Jakość wody stan na dzień 31.12.2018 r.	Przekroczone wartości dopuszczalnych parametrów w 2018 r.	Prowadzone postępowanie administracyjne przez PPIS na koniec 2018 r.	Działania naprawcze prowadzone przez producenta wody
Krępa	298,88	2618	Przydatna do spożycia	Ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72 h Bakterie grupy coli (1 – 3 jtk/100ml; dopuszczalne - 0) Escherichia coli (1 – 3 jtk/100ml; dopuszczalne - 0)	Nie jest prowadzone	Dezynfekcja i płukanie sieci. Prowadzona kontrola wewnętrzna.
Walentynów	46,31	177	Przydatna do spożycia	Ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72 h	Nie jest prowadzone	Dezynfekcja i płukanie sieci. Prowadzona kontrola wewnętrzna.

SZACOWANIE RYZYKA ZDROWOTNEGO

Zgodnie z *rozporządzeniem* Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294), woda jest zdatna do użycia, jeżeli jest wolna od mikroorganizmów chorobotwórczych i pasożytów w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, wszelkich substancji w stężeniach stanowiących potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz nie wykazuje agresywnych właściwości korozyjnych i spełnia wymagania mikrobiologiczne i chemiczne określone w *rozporządzeniu*.

Jak wynika z powyższych danych w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi dostarczanej z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia z terenu Gminy Jeziorzany w 2018 r. występowały przekroczenia wartości dopuszczalnych w zakresie parametrów mikrobiologicznych dla *Escherichia coli*, bakterii grupy coli i ogólnej liczby mikroorganizmów w 22±2° C po 72 h.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lubartowie w związku z przekroczeniem wartości dopuszczalnych parametrów mikrobiologicznych wydał 1 decyzję administracyjną, w której stwierdził brak przydatności wody do spożycia przez ludzi z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Krępie.

Parametry mikrobiologiczne są parametrami o podstawowym znaczeniu w jakości wody i mogą negatywnie wpływać na zdrowie, wywoływać choroby wodopochodne. Występowanie w wodzie mikroorganizmów, takich jak *E. coli* lub enterokoki (paciorkowce kałowe), bytujących zwykle w odchodach ludzi i zwierząt stałocieplnych, wskazuje na zanieczyszczenia typu kałowego. Stanowią one swoisty wskaźnik zanieczyszczenia mikrobiologicznego wody i ich obecność w wodzie wiąże się z koniecznością podjęcia natychmiastowych działań naprawczych.

Bakterie grupy coli to między innymi drobnoustroje zdolne do przeżycia i namazania w wodzie. Bakterie grupy coli powinny być nieobecne w wodzie tuż po zakończeniu dezynfekcji, ich wykrycie oznacza nieskuteczność uzdatniania wody. Obecność tych bakterii w systemach dystrybucyjnych wody może świadczyć o możliwym wytwarzaniu biofilmu bądź zanieczyszczeniu wody obcym materiałem, np. roślinnym lub glebą.

Ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C po 72 h jako wskaźnik jakości wody pełni istotną lecz drugoplanową rolę. Przeważającą część ogólnej liczby bakterii w temperaturze 22°C stanowią bakterie wodne oraz nieliczne bakterie glebowe. Duża liczba może świadczyć o dopływie

do wody znacznej ilości substancji organicznych. Przyczyną wzrostu ogólnej liczby mikroorganizmów w wodzie może być również obecność związków nieorganicznych, szczególnie siarczanu magnezu, fosforanu potasu, azotu amonowego, stagnacja wody, korozja, podwyższona temperatura oraz podatność materiału na tworzenie się biofilmu.

Pogorszenie jakości wody w zakresie mikrobiologicznym może być spowodowane awariami urządzeń, przeciekami na sieci, brakiem właściwej dezynfekcji wody po dokonanej awarii, złym stanem technicznym instalacji wewnętrznej, małym rozbiorem wody, brakiem regularnego płukania sieci, co może być skutkiem wtórnego zanieczyszczenia w związku z odkładaniem się w przewodach związków żelaza i manganu.

Potencjalne konsekwencje mikrobiologicznego zanieczyszczenia wody są tak poważne, że zawsze ogromne znaczenie ma jego kontrola, która nigdy nie powinna być ograniczana.

Ponadto zważywszy na podejmowane w ostatnim czasie akcje promujące picie wody „prosto z kranu”, prowadzone przez różnego rodzaju podmioty (jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia producentów wody) szczególnie istotnym jest, aby dostarczana woda nie zawierała żadnych przekroczeń mikrobiologicznych z uwagi na zagrożenia zdrowotne związane ze spożywaniem wody zanieczyszczonej mikrobiologicznie

Po analizie sprawozdań z badań laboratoryjnych próbek wody, podejmowanych działaniach naprawczych przez producenta wody oraz ocenie elementów ryzyka zdrowotnego dla konsumentów związanego ze spożyciem wody i wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lubartowie **nie stwierdza istotnych zagrożeń dla zdrowia konsumentów, korzystających z wody z w/w wodociągów** pod względem wymagań fizykochemicznych i substancji promieniotwórczych uważa jednak, że należy zwrócić szczególną uwagę na przekroczenia parametrów mikrobiologicznych w wodzie dostarczanej konsumentom.

Z roku na rok obserwuje się wzrost świadomości konsumentów na temat wymagań, jakie powinna spełniać woda przeznaczona do spożycia przez ludzi. Dlatego też przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne w miarę możliwości powinni podnosić jakość świadczonych usług, starając się zapewnić dostarczenie swojego produktu, jakim jest woda o jak najwyższej jakości.

W ocenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lubartowie konieczne jest kontynuowanie działań mających na celu, polepszenie stanu sanitarno-technicznego infrastruktury wodociągowej, pełne zwodociągowanie i skanalizowanie gmin oraz nadzór nad usuwaniem nieczystości płynnych ze zbiorników bezodpływowych.

Woda jest niezbędna do życia, należy do podstawowych składników pokarmowych, jest wykorzystywana do celów higienicznych, a jej skład mineralny decyduje o właściwościach zdrowotnych, jest surowcem, którego niczym nie można zastąpić. Aby mogła zdrowiu służyć a nie szkodzić, musi charakteryzować się odpowiednim składem chemicznym i mikrobiologicznym.

Koordynator Sekcji
Higieny Komunalnej
Bożena Włosek

